

Årsredovisning 2023

Fastställd av: Direktionen

Fastställd datum: 2024-02-29

Dokumenttyp: Årsredovisning RS 2023

Dokumentansvarig: Stabschefen

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	2
1.1	Räddningstjänsten Skaraborg i korthet.....	2
1.2	Medlemsbidrag och finansiering.....	2
1.3	Våra värderingar.....	2
1.4	Implementering av verksamhetsplan.....	2
2	Förvaltningsberättelse.....	3
2.1	Översikt över verksamhetens utveckling	3
2.2	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	4
2.2.1	Finansförvaltning pensionsmedel	5
2.2.2	Helårsanalys av Räddningstjänsten Skaraborgs placeringsportfölj.....	5
2.3	Händelser av väsentlig betydelse	6
2.4	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	7
2.5	Balanskravsresultat	7
2.5.1	Analys/kommentarer	8
2.6	Väsentliga personalförhållanden	8
2.6.1	Personalstatistik	8
2.6.2	Sjukfrånvaro	8
2.6.3	Olycksfall och tillbud.....	9
2.7	Förväntad utveckling	10
2.8	Måluppföljning	11
3	Resultaträkning	17
4	Balansräkning	17
5	Kassaflödesanalys.....	18
6	Noter	19
7	Investeringsredovisning (belopp i tkr).....	24
8	Driftredovisning.....	24
9	Verksamheterna	25
9.1	Stab/Admin.....	25
9.2	Avdelning Skydd mot olyckor	25
9.3	Avdelning Larm och ledning	29
9.4	Avdelning Drift- och utbildning	32
9.5	Avdelning RiB/Värn	34
10	Framtid	34

1 Inledning

1.1 Räddningstjänsten Skaraborg i korthet

Räddningstjänsten Skaraborg (RS) är ett kommunalförbund för operativ räddningstjänst och förebyggande åtgärder mot brand i medlemskommunerna; Skövde, Lidköping, Mariestad, Vara, Tibro, Töreboda, Hjo, Karlsborg, Essunga, Grästorp och Gullspång.

Räddningstjänsten Skaraborg bemannar och driver också en larmcentral för kommunala trygghetslarm i kommunerna Lidköping, Vara, Grästorp och Essunga.

1.2 Medlemsbidrag och finansiering

Förbundets kostnader, som inte täcks av intäkter, har under verksamhetsåret 2023 finansierats av förbundets medlemskommuner enligt fördelningen i tabellen nedan.

Fördelning av medlemsbidrag (tkr)	Procent	2023
Essunga	3,72%	6 214
Grästorp	3,71%	6 197
Gullspång	5,51%	9 204
Hjo	4,48%	7 483
Karlsborg	4,02%	6 715
Lidköping	21,03%	35 127
Mariestad	16,81%	28 078
Skövde	23,62%	39 453
Tibro	4,82%	8 051
Töreboda	4,50%	7 516
Vara	7,78%	12 995
Summa	100,00 %	167 033

1.3 Våra värderingar

Alla medarbetare vid Räddningstjänsten Skaraborg arbetar för att uppnå största möjliga samhällsnytta i vårt uppdrag. För att nå detta delar vi följande värderingar:

- vårt första och största fokus och engagemang är alltid hos tredje person,
- vi arbetar hela tiden för att göra varandra bättre genom ett gott kamratskap och högt engagemang,
- alla vill och får vara med och ta ansvar, vi gör det tillsammans,
- förtroende, professionalitet, ärlighet och glädje gör oss stolta i vårt arbete,
- vi utbildar och övar oss för att klara en större uppgift,
- utveckling och innovation är viktiga områden.

1.4 Implementering av verksamhetsplan

Verksamhetsplanen är styrande för hela organisationen och det är därför viktigt att alla medarbetare är väl förtrodda med verksamhetsplanen och dess innehåll. Alla chefer inom organisationen ansvarar

för att säkerställa att deras medarbetare har fått en genomgång av verksamhetsplanen med möjlighet till diskussion om hur innehållet påverkar dem och deras arbete.

2 Förvaltningsberättelse

2.1 Översikt över verksamhetens utveckling

Förbundsutökningen som trädde i kraft 2023-01-01 genomfördes mot en tidslinje där ett större antal organisatoriskt viktiga aktiviteter och processer lämnades att genomföras under verksamhetsåret 2023, vilket medfört att förbundets resurser har styrts mot både vår kärnverksamhet och fortsatt implementering av det utökade förbundet.

På central nivå har centrala parter förhandlat fram nya avtal inom områdena arbetstidens förläggning (Allmänna bestämmelser – AB - och bilaga R) och särskild avtalspension för arbetstagare inom räddningstjänsten (SAP-R). Dessa processer har inneburit ett omfattande förändringsarbete som också kommer att fortsätta under kommande verksamhetsår.

Rysslands invasionskrig i Ukraina har fortsatt påverka samhällsutvecklingen på olika sätt, bland annat med höga energipriser, stigande inflation och ett mycket instabilt säkerhetspolitiskt läge. Kommunal räddningstjänst utgör en vital del av det civila försvaret, varför vi fortsatt arbetat med att se över våra sårbarheter för att ha så god förmåga som möjligt att verka vid olika typer av samhällsstörningar. Vårt arbete inom detta område behöver fortsätta lång tid framåt, då vi som samhällsviktig verksamhet har krav på oss och förväntas fullgöra vår uppgift att ge våra medborgare trygghet oavsett fred, kris eller under höjd beredskap. I detta perspektiv har vi tillsammans med Skövde kommun genomfört ett dialogmöte kring övningsfältet Hasslums framtida framdrift och finansiering. Övningsfältet Hasslum är unikt och möjliggör utbildning, övning och utveckling i stor skala för många olika aktörer inom samhällets krishantering.

Sommaren inleddes med en varmare och torrare juni än normalt och det prognostiserades från flera håll att 2023 riskerade att bli lika torr och varm som 2018 med extremt hög risk för brand i terräng, men under juli ändrades väderförhållandena så att brandriskerna återgick till det normala. I början av augusti drabbades flera av förbundets medlemskommuner av skyfallsliknande regn med många samtidiga larm om översvämningar i fastigheter eller av vägar/markar. Förbundet har utöver det inte drabbats av någon extraordinärt stor och insatstidskrävande olycka eller händelse under verksamhetsåret 2023.

Flerårsöversikt	2023**	2022	2021	2020	2019
Antal anställda	551	345	346	347	342
Varav RiB-anställda ¹	398	-	-	-	-
Befolkning	192 293	124 310	123 627	123 282	121 991
Verksamhetens kostnader, tkr	-209 085	-102 753	-109 289	-98 154	-99 213
Personalkostnader, tkr	-137 083	-79 005	-77 932	-76 668	-74 388

¹ RiB-anställda: Räddningstjänstpersonal i beredskap – "Deltidsbrandmän".

Nettoinvesteringar, tkr	36 026	6 404	6 555	13 969	14 205
Årets resultat, tkr	4 571	693	4 625	4 931	447
Eget kapital, tkr	67 454	40 655	39 962	35 337	30 405
Medlemsbidrag, tkr	167 033	108 971	107 511	103 902	100 388
Övriga intäkter, tkr	45 477	8 567	6 372	4 814	9 689
Soliditet % ²	35	41	31	30	25
Likviditet % ³	141	248	146	142	149

***Jämförelse med tidigare år tappar relevans i och med att förbundet utökas med fyra ytterligare medlemskommuner från och med 2023-01-01. Förbundet har även tagit in helt ny verksamhet – Trygghetscentralen som påverkar samtliga områden i flerårsöversikten. Fastighetskostnader utgör såväl kostnader som intäkter. Verksamhetsåret 2023 blir nytt "nollår"*

Källa invånarantal: Kolada (SCB). Delårssiffror från 31/12 föregående år då siffror för 2023 ej finns att tillgå vid årsredovisningens upprättande.

2.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Arbetet med utökning av förbundet till 2023-01-01 genomfördes under stark tidspress och med en medvetenhet om konsekvensen att många områden lämnades ofärdiga samt att därtill ytterligare osäkerhetsfaktorer kommer finnas under hela verksamhetsåret 2023. Nedan ges exempel på några viktiga förhållanden som behöver beaktas i denna årsredovisning.

- Förhållandet vid jämförelse med tidigare år får väldigt låg relevans eftersom Räddningstjänsten Skaraborg med 11 medlemskommuner jämförs med tidigare Räddningstjänsten Östra Skaraborg med 7 medlemskommuner.
- Förbundet ansvarar för Trygghetscentralen som servar fyra av förbundets elva kommuner för närvarande. Trygghetscentralens ekonomi (personalkostnader, intäkter och utgifter) särredovisas, men har påverkan på resultaten i årsredovisningen.
- Hantering av förbundets fastigheter påverkar resultaten i årsredovisningen. Alla fastighetskostnader bokförs som kostnader. Förbundet fakturerar i sin tur alla fastighetskostnader till respektive medlemskommun, vilka bokförs som intäkter.
- Flera centralt styrda processer påverkar ekonomiskt utfall av personalkostnader, till exempel förändring av särskild avtalspension för brandmän (SAP-R) och löneavtal för Kommunals och BRF:s⁴ medlemmar där märket fastställdes till högre nivå än förbundets budgetutrymme för löneökningkostnader.
- Den höga inflationen genererar fortsatt en betydande kostnadsökning för inköp kopplade till vår dagliga verksamhetsdrift.
- Företrädare från Västragötalandsregionen (VGR), Skaraborgs Sjukhus informerade i mitten av december att de avser att fakturera Räddningstjänsten Skaraborg 484 742 kr för att inte ha levt upp till planerad andelen av finansiering av ett större projekt⁵. Fakturabeloppet har bokats upp som kostnad för verksamhetsåret 2023.

² Soliditet är ett ekonomiskt nyckeltal som beskriver förhållandet mellan det egna kapitalet och det totala kapitalet. Soliditet beskrivs som förbundets betalningsförmåga på lång sikt.

³ Likviditet är ett mått på förbundets kortsiktiga betalningsförmåga - tillgängliga likvida medel, dvs. tillgångar i kassa och bank och som motsvarar en god betalningsberedskap.

⁴ BRF – Brandmännens Riksförbund

⁵ Räddningstjänsten Östra Skaraborg gick 2019 in som medfinansierare i ett projekt gällande utbildning av blåljuspersonal i utryckningskörning via simulatorteknik.

2.2.1 Finansförvaltning pensionsmedel

Räddningstjänsten Skaraborg förvaltar ett kapital som är avsett att trygga framtida pensionskostnader. Förvaltningen av detta kapital sker i enlighet med den av direktionen beslutade placeringspolicy för pensionsmedel. Placeringskapitalet är i och med denna policy kopplat till den avsättning som finns i balansräkningen för pensioner. Den avsättningen avser den enligt kollektivavtal gällande förmånsbestämda ålderspensionen och den särskilda avtalspensionen för brandmän. Detaljerade upplysningar om pensionskulden återfinns i Not 14.

Under 2023 har pensionskulden ökat och den förväntas öka relativt kraftigt även under 2024. Den största anledningen till att pensionskostnaderna ökat är den senaste årens inflation vilket påverkar prisbasbeloppet vilket i förlängningen bidrar till högre pensionskostnader. Även marknadsvärdet på placeringarna har ökat från 26,79 mnkr till 32,7 mnkr, vilket innebär en avkastning motsvarande 13% under 2023. Trots att pensionskostnaderna ökat har förbundets konsolideringsgrad stärkts från 75,9 till 81% under 2023, detta på grund av att pensionsportföljen också har ökat i värde.

2.2.2 Helårsanalys av Räddningstjänsten Skaraborgs placeringsportfölj

Placeringsåret 2023 har varit en berg- och dalbana som avslutades med en stark återhämtning under årets sista två månader. Året har i stora drag präglas av inflationsbekämpning och spekulationer om hur länge Riksbanken kommer behålla styrräntan på historiskt höga nivåer.

Förutom de inhemska utmaningarna har den geopolitiska arenan fortsatt att präglas av Rysslands invasionskrig i Ukraina samt att Hamas i oktober attackerade israeliska gränsstäder vilket ytterligare bidragit till en osäker omvärld. Aktiemarknaden, så länge konflikten mellan Hamas och Israel inte utvidgas, verkar dock inte påverkas av konflikten.

I samband med att inflationen gått ner under hösten och Riksbanken lämnade styrräntan oförändrad i november prisade marknaden in betydande räntesänkningar. I stället för att förvänta sig de första räntesänkningar under sommaren 2025 prisas räntesänkningar in redan under vår/sommaren 2024. Det tillsammans med att kronan stärktes under hösten har bidragit till en positiv utveckling av framför allt den svenska aktiemarknaden något som portföljen har haft glädje av.

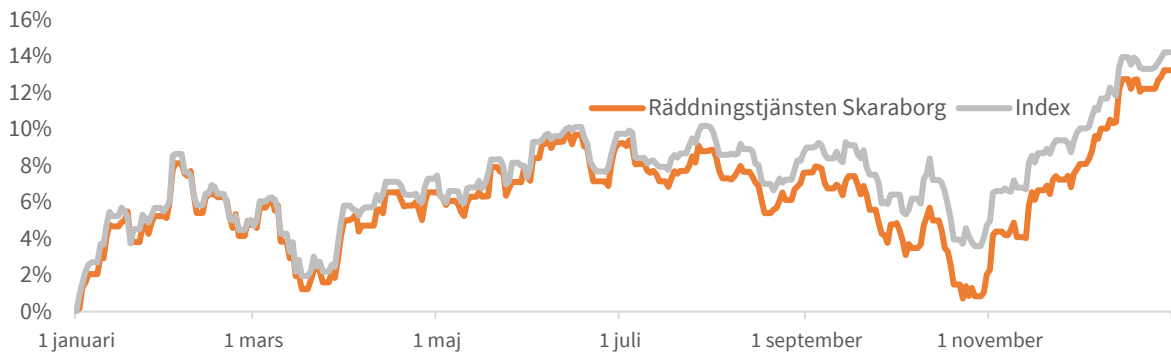
Under flera år har investerare pratat om "TINA", There is no alternative" vilket syftar till att om en kapitalförvaltare vill ha avkastning på börsen är det i aktier som kapitalet ska placeras. Räntefonder har alltså inte varit ett attraktivt tillgångsslag när vi har haft negativa räntor under en lägre tid. Under 2023 såg vi att det tidigare oattraktiva tillgångsslaget numera är en välkommen källa till diversifiering i portföljerna som också bidrar till positiv avkastning.

Räddningstjänstens placeringsportfölj har utvecklats positivt men något sämre än sitt jämförelseindex. Anledningen är densamma som tidigare tertiäl, portföljens viktning mot hållbara placeringar. Aktier i fossil energi, tobak, vapenindustri och kasinobolag har haft en något bättre utveckling, vilket har gjort att Räddningstjänstens placeringar halkat efter något i jämförelse med sitt index. Under året har portföljen haft en något större vikt än normalportföljen mot räntebärande fonder, något som ur ett allokeringssperspektiv varit positivt då räntorna presterat bättre än aktier.

För helåret 2023 ökade förbundets placeringar med 3 542 029 kronor. Sedan start av förvaltningen hos Swedbank Robur i början av 2021 är den total avkastningen 3 761 054 kr.

Avkastning (jämförelseindex inom parentes)		Tillgångsfördelning vid årets slut (skillnad gentemot normalportfölj inom parentes)	
Marknadsvärde (mnkr)	30,32	Aktier (%)	69,47 (-0,53)
2022 (%)	13,22 (14,21)	varav svenska (%)	46,01 (4,01)
Från start (%)	14,15 (19,66)	varav utländska (%)	27,01 (-0,98)
		Räntefonder (%)	26,98 (-0,02)

Värdeutveckling 2023

2.3 Händelser av väsentlig betydelse

Den enskilt viktigaste händelsen är utökningen av förbundet med de fyra nya medlemskommunerna Lidköping, Vara, Essunga och Grästorp. Förbundet har genom utökningen blivit robustare och uthålligare, samlad kompetens har ökat, möjligheterna till specialiseringar har förbättrats och bedömningen är också att vi ökat vår förmåga att kompetensförsörja organisationen på ett bättre sätt över tid.

Övning och utbildning är en stor del av vår verksamhet och vi har, efter godkännande av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), under verksamhetsåret 2023 beviljats fortsatt möjlighet att bedriva grundutbildning för räddningspersonal i beredskap (GRiB) i egen regi.

Samarbetet med flera räddningsledningssystem har lett fram till bildandet av en gemensam räddningsregion, Räddningsregion Västra Götaland (RRVG). Samarbetet regleras genom avtal där de samverkande räddningsledningssystemen i dagsläget utgör varandras reservledningsplatser samt redundans vid behov.

Efter beslut av Kommunfullmäktige i Skövde kommun att tillföra ekonomiska förutsättningar att utöka vaktstyrkan heltid i Skövde från och med 2024 har rekrytering av fem nya brandmän genomförts. Utökningen har gett nödvändiga förutsättningar för att upprätthålla de olika förmågor, bland annat som nationell kemresurs, som vaktstyrkan i Skövde förväntas ha.

Som tidigare beskrivits är utbildnings- och övningsverksamheten en stor del av räddningstjänstens vardag, större samverkansövningar sker dock mer sällan. Mellan den 17 april och 11 maj 2023 genomfördes totalförsvarsövningen Aurora 23. Övningen engagerade en stor mängd militära och civila enheter samt enheter från 13 olika länder, vilket gjorde övningen till en av de största som genomförts i Sverige på många år. Räddningstjänsten Skaraborg deltog flera slutövningsmoment under sista veckan i april, bland annat i Skövde centrum samt på övningsfältet Hasslum. Onsdagen den 8 november, genomfördes en större räddningsövning på Såtenäs flygplats. Övningen innebar att F 7 tillsammans med räddningstjänst, sjukvård och polis övade på en stor och omfattande räddningsinsats vid ett haveri med ett flygplan.

Befintliga avtal för sotning och brandskyddskontroll, mellan Räddningstjänsten Skaraborg och entreprenörerna i förbundets östra och norra områden, löper ut 2024-12-31. Förbundet utredde därför under 2023 förutsättningarna gällande sotning och brandskyddskontroll och alternativ för framtida hantering. Direktionen beslutade i oktober att brandskyddskontroll från och med 2025-01-01 ska hanteras i förbundets egen regi. Sotning kommer dock även i framtiden att hanteras genom upphandlade entreprenörer och upphandling, vilken genomförs under våren 2024.

2.4 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Räddningstjänstförbundet Skaraborg tillämpar god ekonomisk hushållning genom att hela tiden arbeta för att våra resurser ska användas där de gör mest nytta. Det innebär också att vår ekonomi ska vara långsiktigt stabil och hållbar samt att våra personella och tekniska resurser ska fördelas och användas effektivt på ett sätt som också är hållbart över tid.

Enligt kommunallagen ska budgeten innehålla finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Förbundet har valt tre finansiella mål för att med trygghet bedöma om förbundet har god ekonomisk hushållning och har därför beslutat att det endast är dessa tre mål som viktas i bedömningen av god ekonomisk hushållning i denna årsredovisning.

Finansiella mål	
1.	Resultat Resultat handlar om vilken balans förbundet haft över sina intäkter och kostnader under året och över tiden. Årets resultat ska vara positivt för att skapa en budgetmarginal. Det positiva resultatet ska uppgå till minst 500 tkr.
2.	Soliditet Soliditet är ett ekonomiskt nyckeltal som beskriver förhållandet mellan det egna kapitalet och det totala kapitalet. Det kan också beskrivas med hur stor andel av förbundets tillgångar som inte motsvaras av skulder. Soliditet beskrivs som förbundets betalningsförmåga på lång sikt. Soliditeten ska inte understiga 30 %.
3.	Betalningsberedskap Förbundet ska ha tillgängliga likvida medel, dvs. tillgångar i kassa och bank och som motsvarar en god betalningsberedskap. Betalningsberedskapen bör därför inte någon gång understiga 7 000 tkr under året för att säkerställa kapacitet att hantera löpande utbetalningar, ex. löner och fakturor.

2.5 Balanskravsresultat

Balanskravsutredning	2023	2022	2021	2020
Årets resultat enligt resultaträkningen	4 571 310	692 450	4 624 893	4 931 889
- Samtliga realisationsvinster				
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet				
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet				
-/+ orealiserade vinster och förluster i värdepapper	3 540 175	- 4 819 144	-5 250 141	-208 982
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper				
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	1 031 135	5 511 594	- 625 248	4 722 907

- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv				
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv				
Synnerliga skäl				
Årets balanskravsresultat	1 031 135	5 511 594	-625 248	4 722 907
Balanskravsunderskott från tidigare år		-625 248		
Summa	1 031 135	4 886 346	-625 248	4 722 907

2.5.1 Analys/kommentarer

Årets resultat enligt resultaträkningen visar ett positivt utfall om 4 571 310. Resultatet är mer än 4 mnkr över finansiellt mål 1 som anger att resultatet ska vara positivt med minst 500 tkr. Orealiserad vinst från förbundets värdepapper uppgår till 3 540 175 kr. Balanskravsresultatet visar därför ett positivt resultat på 1 031 135 kr.

Förbundets direktion har fattat beslut att merparten av pensionskostnader som överstiger budgeterade medel 2023 tillförs förbundet som ett särskilt medlemsbidrag.

Förändring av särskild avtalspension för brandmän (SAP-R) har medfört att 29 berörda medarbetare har valt att erhålla ett lönetillägg på 2000 kr/månaden (plus arbetsgivaravgifter och löneskatter), vilket medfört avsevärt högre personalkostnader än budgeterat 2023.

Aviserad faktura från Västra Götalandsregionen, ambulansverksamheten på 484 742 kr för ej fyllt åtagande i medfinansiering av EU-projekt påverkar 2023 års resultat negativt.

Förbundet har under året erhållit 722 tkr i inlåningsränta. (Se Not. 6 Finansiella intäkter)

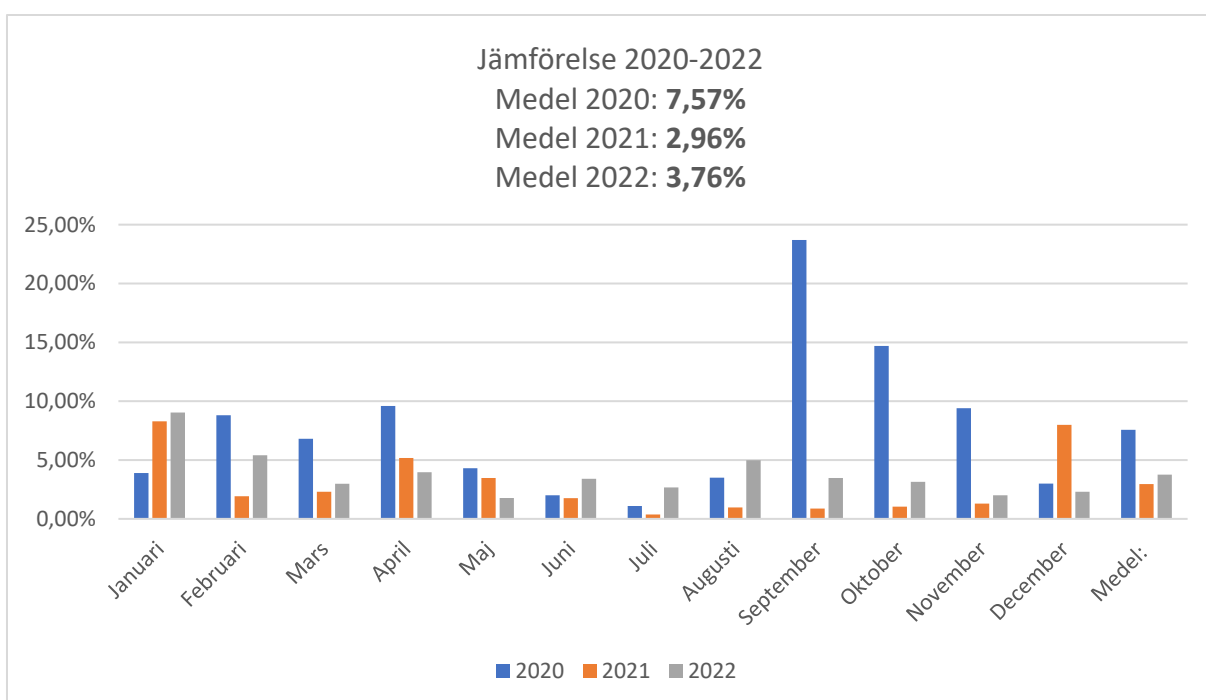
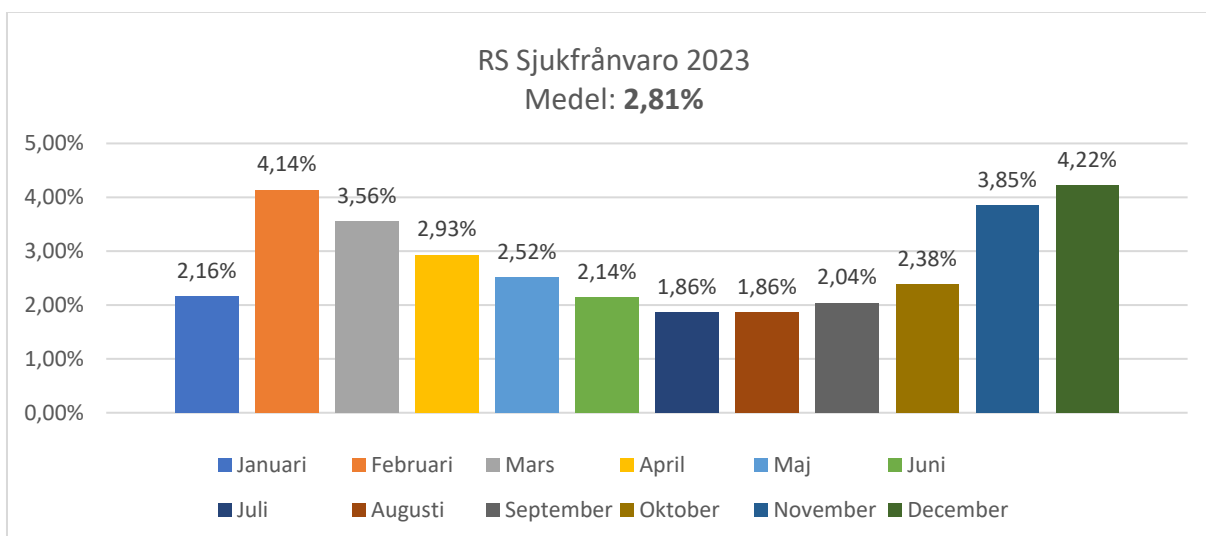
2.6 Väsentliga personalförhållanden

2.6.1 Personalstatistik

Personalstatistik 2023	Antal	Procent
Totalt antal anställda (heltid samt RiB-anställda)	551	100%
Totalt antal anställda män	501	91%
Totalt antal anställda kvinnor	50	9%
Antal anställda tillsvidare totalt	153	100%
Antal anställda tillsvidare män	122	80%
Antal anställda tillsvidare kvinnor	31	20%
Antal RiB- och värnanställda totalt	398	100%
Antal RiB- och värnanställda män	379	95,3%
Antal RiB- och värnanställda kvinnor	19	4,7%

2.6.2 Sjukfrånvaro

Sjukskrivningstalen i förbundet ligger på en fortsatt låg nivå jämfört med annan kommunal verksamhet. Vi ser en mer normal kurva än de närmast tidigare åren, då covidsmitta gav ordentliga toppar. Sjukfrånvaron består till större delen av korttidssjukfrånvaro och endast enstaka fall av långtidssjukskrivningar. Snittet är det lägsta under en fyraårsperiod i jämförelse.

2.6.3 Olycksfall och tillbud

Under 2023 har totalt 47 händelser registrerats i vårt informationssystem om arbetsmiljö – IA. Fördelning av olika händelsetyper per månad redovisas i tabellen nedan.

47 händelser. Alla 5 val av händelsetyp visas.

	2023-01	2023-02	2023-03	2023-04	2023-05	2023-06	2023-07	2023-08	2023-09	2023-10	2023-11	2023-12	Totalt
Riskobservation	2	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	3	9
Tillbud	0	1	4	0	0	5	1	3	0	2	1	4	21
Olycksfall	0	1	3	3	0	0	1	2	2	0	4	1	17
Färdolycksfall	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Arbetsjukdom	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt	2	2	7	3	0	5	3	5	3	3	6	8	47

De flesta händelser har registrerats inom heltidsorganisationen. Nedan tabell redovisar registrerade händelser per månad och händelseenhet.

47 händelser. Alla 16 val av händelseenhet visas.

	2023-01	2023-02	2023-03	2023-04	2023-05	2023-06	2023-07	2023-08	2023-09	2023-10	2023-11	2023-12	Totalt
Administrativa avdelningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
Avdelning RIB och värm	0	0	2	1	0	1	0	0	1	0	0	0	5
Avdelning skydd mot olyckor	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2
Drift- och utbildningsavdelningen	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	4	6
Driftenheten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
heltid	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Hjo	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Järpås	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Mariestad deltid	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Operativ heltid Lidköping	0	0	1	2	0	0	0	3	0	0	0	0	6
Operativ heltid Mariestad	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	4
Operativ heltid Skövde	1	1	1	0	0	2	0	0	1	3	2	0	11
Skövde deltid	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Trygghetscentralen	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Övningsfält Mariestad	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	2
Övningsfält Skövde	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Totalt	2	2	7	3	0	5	3	5	3	3	6	8	47

2.7 Förväntad utveckling

2023 och de närmast följande åren prognosticeras bli ekonomiskt tuffa tider till följd av inflation och den pågående lågkonjunkturen. Kostnaderna har ökat i takt med inflationen och i en tid där besparingar behöver göras inom kommunal verksamhet, kommer kraven på räddningstjänsten i stället att öka inom flera områden. Våra medlemskommuner har beslutat om utökade resurser inom både det förebyggande och operativa området, men förbundet bedöms utöver det vara i fortsatt behov av utökade ekonomiska medel föra att klara av att leva upp till de krav som kommer att ställas på exempelvis vårt uppdrag och vår förmåga till räddningstjänst under höjd beredskap.

Skaraborg har flera större etableringsprojekt som pågår eller kommer att startas upp i närtid, vilket är mycket positivt för samhällsutvecklingen och ekonomin i vår delregion. Etableringarna får en direkt påverkan på riskbild och därmed också vår verksamhet.

Behov av nya brandstationer har identifierats för kommunerna Skövde (Hel- och deltid), Mariestad (Hel- och deltid) samt Grästorps (Deltid). Förstudier finns framtagna gällande nya brandstationer i Skövde och Mariestad, i Grästorps förs dialog med kommunledning, men förstudieprocessen har ej inletts ännu.

Vid utökning av förbundet organiserades resurserna utifrån befintliga kompetenser och kraven vid en verksamhetsövergång. Vid personalrörlighet framåt ges möjlighet att omfördela resurser samt tillgodose identifierade behov och rekrytera alternativt samverka kring behövda kompetenser som exempelvis kommunikatör, verksamhetsutvecklare och säkerhetsskyddsarbete.

Det finns ett särskilt angeläget behov att utveckla säkerhetsskyddsarbetet inom förbundet, vilket också är ett område där vi saknar nödvändig formell kompetens. Säkerhetsskydd handlar om att skydda information och verksamheter som är av betydelse för Sveriges säkerhet mot spioneri, sabotage, terroristbrott och vissa andra hot genom att vidta säkerhetsskyddsåtgärder utifrån genomförd säkerhetsskyddsanalys. Säkerhetsskyddsåtgärder kan delas in i tre huvudområden: Personalsäkerhet, fysisk säkerhet och informationssäkerhet. Förbundet har behov att utveckla och stärka skyddet inom samtliga tre huvudområden. Förbundet har tillsammans med Skövde kommun utrett möjligheterna att genom samarbetsavtal samverka inom området informationssäkerhet och dataskydd från och med 2024.

2.8 Måluppföljning

Symbol-förklaring	Uppfylls	Uppfylls delvis	Uppfylls ej	Utfall saknas

Målbild för jämställdhet och mångfald		Resultat helår
Målbild 1	<i>Arbetsmiljön och utbildningsmiljön är inkluderande och det råder aktiv nolltolerans mot diskriminering och kränkningar.</i>	Uppfylls delvis
Målbild 2	<i>Räddningstjänstens rekryteringsunderlag speglar samhället, mångfald är en naturlig del i att bedriva verksamheten.</i>	Uppfylls
Målbild 3	<i>Räddningstjänsten levererar en bra och jämlik service till hela befolkningen</i>	Uppfylls delvis

Kommentar/analys:

Målbild 1: RS fortsätter stödja nätverk som aktivt arbetar med utveckling av området jämställdhet och mångfald. Arbetet med att stärka linjecheferas medvetenhet om normer, bemötande och likabehandling fortgår, men vi ser att vi även behöver göra insatser för hela organisationen. Genom vår plattform för medarbetarengagemang, Winningtemp, framkommer tyvärr att det förekommer kränkningar/mobbing i vår organisation.

Målbild 2: RS har under året tagit fram en ny arbetsrelaterad bana som vi bedömer på ett bättre sätt visar vilka krav brandmannayrket ställer på individen och genom det förhoppningsvis kan attrahera en bredare grupp att söka sig till oss. RS har under våren genomfört "öppet hus-dagar" på samtliga heltidsstationer.

Målbild 3: Aktiviteter för att öka medvetenheten i jämlikt och jämställt bemötande har ej genomförts under första halvåret 2023.

Sammanfattande analys:

Området jämställdhet och mångfald behöver i förbundet utvecklas på flera sätt och en strukturerad plan med prioriteringar behöver arbetas fram. Ett område som är grundläggande är förbundets fastigheter och lokaler som behöver inventeras, för att sedan tillsammans med medlemskommunerna åtgärda olika förhållanden som inte ger likvärdiga förutsättningar i till exempel ett jämställdhets- eller mångfaldsperspektiv. Rekryteringsprocessen behöver också analyseras för att utveckla delar av den som behövs så att vi lyckas med vår ambition att attrahera en bredare urvalsbas när vi rekryterar. Ytterligare en viktig del i arbetet framåt är att genom information, utbildning och utmanande processfrågor höja den allmänna kunskapsnivån hos hela organisationen. Som ett led i det arbetet har förbundet tagit ett inriktningsbeslut att några personer i förbundet ska i mån av platstilldelning genomgå MSB:s utbildning "Gender Coach" för att kunna leda detta arbete framåt. Hittills har en avdelningschef gått utbildningen.

Förebygga bränder		Resultat helår
Inriktningsmål	<i>Antalet bränder och utvecklade bränder i byggnader per 1 000 invånare ska, i medeltal, minska med minst 10 % under perioden⁶.</i>	Uppfylls inte

Kommentar/analys:

För år 2023 har 189 bränder i byggnad inträffat inom förbundet varav 128 är utvecklade bränder, dvs. de har gått vidare från det objekt som först antändes. Motsvarande siffror för år 2022 är 186 bränder varav 137 utvecklade bränder. Antalet bränder i byggnader har ökat med tre från samma period 2022 till 2023 och antalet utvecklade bränder har minskat med nio styck. Minskningen gällande utvecklade bränder motsvarar 6,6 %. Observera att statistiken gäller korta perioder och påverkar resultatets korrekthet på lång sikt.

Under året har räddningstjänsten informerat förbundets Direktion om stärkt brandskydd för särskilt riskutsatta med förhoppningen att genom detta få gehör för konceptet och dess bakgrund samt räddningstjänstens ambition i samtliga medlemskommuner. Efter detta har kontakt upprättats med Mariestads kommun som visat intresse för konceptet. Uppföljning har också skett med Hjo kommun som sedan tidigare har ett beslut att arbeta med frågan. Implementeringen av konceptet har inte kommit så långt som räddningstjänstens ambitioner är, dvs. att det ska vara ett implementerat koncept i alla förbundets medlemskommuner. Räddningstjänsten har utöver detta bedrivit informationsverksamhet gällande brand i olika sammanhang, tyvärr i begränsad omfattning. Prioritering av verksamheten, mycket med hänsyn till det nya förbundet, har begränsat förutsättningarna i målarbetet.

Förhindra eller begränsa skador		Resultat helår
Inriktningsmål	<i>Ingen ska omkomma i brand i byggnad och antalet skadade i brand i byggnad per 1 000 invånare ska, i medeltal, minska med minst 10 % under perioden¹.</i>	Uppfylls delvis

Kommentar/analys:

För år 2023 har skadade personer förekommit vid totalt 16 händelser med brand i byggnader och åtta personer har behövt omhändertas på grund av sina skador. Under året har en person omkommit vid brand i byggnad. För år 2022 förekom skadade personer vid totalt 12 händelser med brand i byggnader och fyra personer behövde omhändertas på grund av sina skador. Under år 2022 har ingen person omkommit vid brand i byggnad. Andelen skadade har ökat mellan period respektive år. Observera att statistiken gäller korta perioder och påverkar resultatets korrekthet på lång sikt.

Utöver vad som tagits upp under inriktningsmålet gällande antalet bränder och utvecklade bränder i byggnader så har ett samarbete inletts med förbundets trygghetscentral för att utvärdera möjligheterna att utöka antalet vidarekopplade brandvarnare via trygghetslarm och utreda möjligheten för snabbare larmning av räddningstjänsten. En kontakt har också tagits med Västra

⁶ Perioden avser en fyraårsperiod där första perioden startar 2022-01-01.

Götalandsregionen för att inkludera råd om stärkt brandskydd till patienter som skickas hem med någon typ av tillfällig eller varaktig funktionsnedsättning.

Räddningstjänsten utvecklar kontinuerligt den operativa verksamheten och verksamhetens rutiner i syfte att effektivisera de insatser som hanteras, i synnerhet de gällande brand. Prioritering av verksamheten, mycket med hänsyn till det nya förbundet, har begränsat förutsättningarna i målarbetet.

Påbörja räddningsinsatser inom godtagbartid		Resultat helår
Inriktningsmål	<i>Räddningstjänsten ska i genomsnitt vara på plats vid en händelse inom 10 minuter för 75 % av händelserna och inom 20 minuter för 95 % av händelserna under perioden².</i>	Uppfylls

Kommentar/analys:

Vid delåret redovisades att målet till stora delar uppfylldes. Vissa felhanteringar i statusrapportering medförda fel indata. När dessa nu analyserats vidare ses resultatet att målet uppfylls. Andelen händelser som nås inom 10 minuter är 75 % och andelen som nås inom 20 minuter är 97 %.

Under förra året infördes en så kallad första insatsperson (FIP) i en av förbundets medlemskommuner. Denna funktion har nu ytterligare analyserats och det står klart utom allt tvivel att detta är ett effektivt sätt att snabbare komma fram med en resurs till en hjälpsökande.

FIP-funktionen innebär att en medarbetare i utryckningsstyrkan har ett eget fordon som används under beredskapsveckan för att svara på händelser direkt från där hen befinner sig utan att åka via brandstationen. Detta redovisas ytterligare under målet kring Förmåga till räddningsinsats i Karlsborgs kommun. Nu bör en analys göras av kostnad/nytta av att införa en sådan funktion även vid andra stationer.

Genom systematiskt underhållsarbete säkerställs att Räddningstjänsten har fungerande fordon och materiel för att säkerställa tillförlitlighet i att svara på händelser.

Effektiva räddningsinsatser		Resultat helår
Inriktningsmål	<i>Räddningstjänstens insatser, gällande bränder och trafikolyckor, ska vara effektiva och kontinuerligt bli effektivare genom att en händelses negativa utveckling ska stoppas eller vändas till en positiv utveckling, i genomsnitt, inom 20 minuter (omställningspunkten) från att räddningstjänsten är framme på plats under perioden².</i>	Uppfylls <i>Bedömningen är att räddningsinsatser genomförs på ett effektivt sätt utifrån de data som finns tillgängliga.</i>

Kommentar/analys:

Flera av de aktiviteter som hör till aktuellt mål har inte kunnat prioriteras med hänsyn till övriga omfattande processer som pågått och pågår inom organisationen, ex. omorganisering, utökning

av förbundet samt förändringar kring arbetstidens förläggning

För att kunna använda "omställningspunkten" som ett mätverktyg behöver hela organisationen utbildas i hur denna bedöms och används. En första utbildning är för högre befälsnivåer är genomförd under hösten i syfte att implementera verktyget. Bedömningen är att det kommer ta flera år att hitta erfarenhetsvärlden som gör det trovärdigt att nyttja omställningspunkten som mätmetod att dra mer vidsträckta slutsatser ifrån.

Samtliga genomförda räddningsinsatser utvärderas, dock i olika omfattning. Vid en genomgång av genomförda räddningsinsatser under 2023 är bedömningen att generellt genomförs dessa på ett effektivt sätt.

Allmänhetens förmåga till räddningsinsats		Resultat helår
Inriktningsmål	<i>Allmänhetens möjlighet att vidta åtgärder vid bränder, som allmänheten upptäcker, ska öka genom att andelen bränder där någon annan än räddningstjänsten, ex. allmänheten, påbörjat insatsen, i medeltal, ska vara minst 45 % under perioden².</i>	Uppfylls <i>med ett medeltal på 47 % under året.</i>

Kommentar/analys:

Brandskyddsutbildning till våra medlemskommuners anställda samt information till allmänheten bedrivs med regelbundenhet. Inom ramen för denna brandskyddsutbildning så ingår information om handhavande av enklare brandsläckningsutrustning samt agerande vid brand. Dessa utbildningar och informationsinsatser bedöms ha en positiv effekt på allmänhetens agerande i händelse av olycka eller brand.

Förebygga bränder i Gullspångs kommun		Resultat helår
Inriktningsmål	<i>Antalet bränder och utvecklade bränder per 1000 invånare i Gullspångs kommun ska minska under perioden² för att hamna under medelvärdet för kommungruppen.</i>	Uppfylls delvis <i>Statistiken ser bra ut men marginellt med verksamhet har bedrivits för att påverka utfallet.</i>

Kommentar/analys:

För år 2023 har 15 bränder i byggnad inträffat i Gullspångs kommun varav åtta är utvecklade bränder, dvs. de har gått vidare från det objekt som först antändes. Motsvarande siffror för samma period 2022 är 17 bränder varav sju utvecklade bränder. Antalet bränder i byggnader har minskat med 11,8 % från år 2022 till 2023 och antalet utvecklade brände har ökat med 14,3 %. Observera att statistiken gäller korta perioder och påverkar resultatets korrekthet på lång sikt.

Räddningstjänsten har informerat företrädare för Gullspångs kommun i förbundets Direktion om konceptet stärkt brandskydd för särskilt riskutsatta men ännu inte haft något tillfälle för att informera fler delar av Gullspångs kommun.

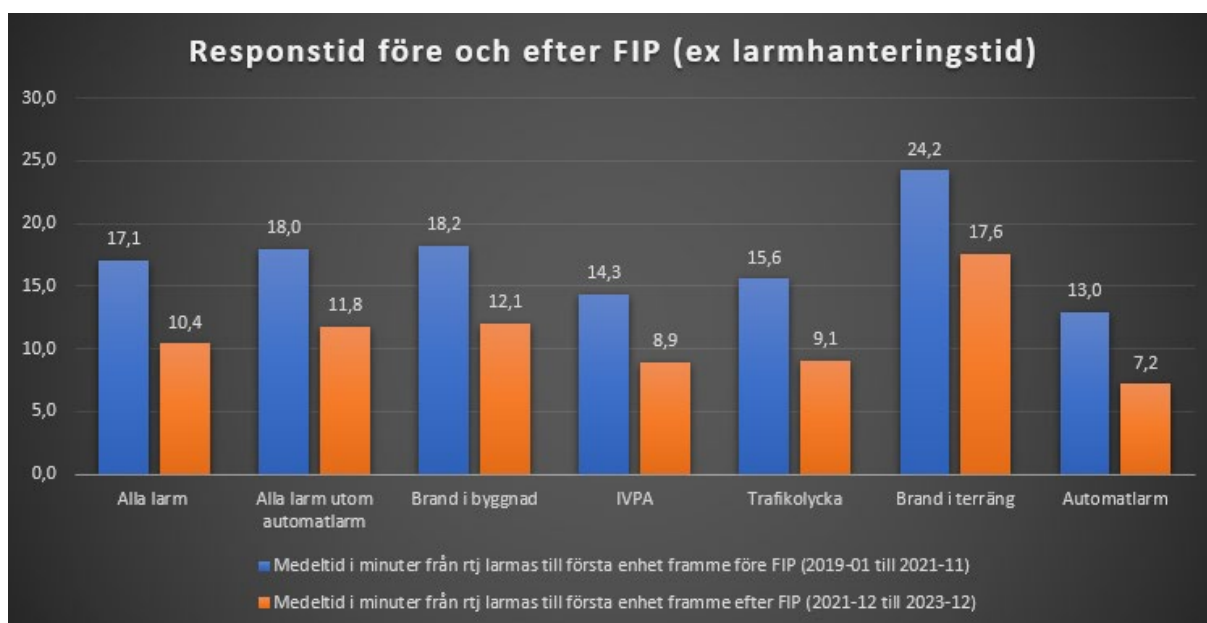
Räddningstjänsten har haft dialog med en industriverksamhet i kommunen som står för en stor del av antalet bränder i kommunen med syfte att se vilka åtgärder som kan implementeras inom verksamheten för att minska andelen inträffade och utvecklade bränder.

Förmåga till räddningsinsats i Karlsborgs kommun		Resultat helår
Inriktningsmål	<i>Responstiderna i Karlsborgs kommun för alla händelsetyper ska minska under perioden² för att hamna under medelvärdet för kommungruppen.</i>	Uppfylls <i>med en beräknad medelresponstid på cirka 11 minuter</i>

Kommentar/analys:

Den FIP-funktion som inrättats samt implementerats i Karlsborgs kommun har fortsatt följts upp och utvärdering för 18 månader har genomförts grundligt. Därutöver har verksamhetsåret 2023 analyserats specifikt. FIP-funktionen innebär att styrkeledaren har ett eget fordon som används under beredskapsveckan vilket medför att denne responderar på händelser direkt från där hen befinner sig utan att behöva åka via brandstationen.

Responstiden i nedanstående diagram visar tiden, i medeltal, från det att räddningstjänsten får larmet till dess att första enhet är framme.

Tabell: Responstid i Karlsborgs kommun före och efter införandet av FIP

Larmtyp	Minskning i min	Minskning i %
Alla larm	6,7	39%
Alla larm utom automatlarm	6,1	34%
Brand i byggnad	6,2	34%
IVPA	5,4	38%
Trafikolycka	6,5	42%
Brand i terräng	6,7	27%
Automatlarm	5,8	44%

Tabell: Minskning av responstid efter införandet av FIP i Karlsborg

Utifrån räddningstjänstens egen statistik kommer responstiden i medeltal bli ca 11 minuter för samtliga larmtyper. Detta innebär en betydande sänkning av de historiska tiderna. Inrättande av en FIP-funktion i Karlsborg anses således hanterat en stor del av problematiken kring responstider. Detta betyder att målet anses uppfyllt. I sammanhanget ska dock inses att först anländande enhet är en styrkeledare i gen bil med begränsad förmåga att avbryta ett händelseförlopp.

Ekonomiska mål		Resultat helår
1.	Resultatet för året efter finansnetto ska vara positivt, dvs. verksamheten ska leverera ett ekonomiskt överskott för året.	Uppfylls
2.	Soliditeten ska inte understiga 27 %.	Uppfylls
3.	Betalningsberedskapen bör inte understiga 7000 tkr under året för att säkerställa kapacitet att hantera löpande utbetalningar, ex. löner och fakturor.	Uppfylls

Kommentar/analys:

Årets resultat enligt resultaträkningen visar ett positivt utfall med 4 571 310 kr. Finansiellt mål är uppnått. Målen gällande soliditet och betalningsberedskap uppnås också helt.

3 Resultaträkning

Resultaträkning	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Verksamhetens intäkter	2,5	218 650 439	128 075 097
Verksamhetens kostnader	3	-209 084 703	-116 773 037
Avskrivningar	4	-9 305 753	-5 794 242
Verksamhetens resultat		259 983	6 217 818
Finansiella intäkter	6	4 411 282	271 009
Finansiella kostnader	7	- 99 955	-5 086 378
Resultat efter finansiella poster		4 571 310	692 449
Årets resultat		4 571 310	692 450

4 Balansräkning

Tillgångar	Not	2023-12-31	2022-12-31
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Mark och byggnader	8	1 404 005	1 779 320
Maskiner, inventarier, bilar och transportmedel	9	68 900 459	41 042 318
Summa anläggningstillgångar		70 304 464	42 821 638
Omsättningstillgångar			

Fordringar	10	65 575 750	10 216 623
Kortfristiga placeringar	11	30 332 798	26 790 769
Kassa och Bank	12	26 422 680	19 991 394
Summa omsättningstillgångar		122 331 228	56 998 786
Summa tillgångar		192 635 692	99 820 425

Eget kapital, avsättningar och skulder	Not	2023-12-31	2022-12-31
Övrigt eget kapital		67 454 286	40 654 122
Avsättningar			
Avsättning för pensioner	13	40 412 952	35 280 000
Skulder			
Långfristiga skulder	14	1 292 758	893 836
Kortfristiga skulder	15	83 475 696	22 992 467
		84 768 454	23 886 303
Summa Eget kapital, avsättningar och skulder		192 635 692	99 820 425
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

5 Kassaflödesanalys

	Not	2023-01-01	2022-01-01
		-2023-12-31	-2022-12-31
Årets resultat		-503 468	692 450
<i>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</i>			
Av- och nedskrivningar		9 305 753	5 794 242
Gjorda avsättningar		5 132 952	-520 952
Övriga ej likviditetspåverkande poster	16	-3 903 872	4 658 637
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		10 031 365	10 624 377
Ökning/minskning förråd och varulager		12 050	7 300
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-49 233 322	28 973 643
Ökning/minskning kortfristiga skulder		59 418 346	-31 449 900
Kassaflöde från den löpande verksamheten		20 228 439	8 155 420
Investeringsverksamheten			

Investering i materiella anläggningstillgångar		-36 025 959	-6 404 837
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0	9 337 372
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-36 025 959	2 932 535
Finansieringsverksamheten			
Kapitaltillskott nya medlemmar		22 228 806	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		22 228 806	0
Årets kassaflöde		6 431 286	11 087 955
Likvida medel vid årets början		19 991 394	8 903 439
Likvida medel vid årets slut		26 422 680	19 991 394

6 Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunalförbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Forordningar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett halvt prisbasbelopp och gäller som gräns för materiella tillgångar. Anläggningstillgångarna upptages till anskaffningsvärdet minskat med eventuella investeringsbidrag och verkställda avskrivningar.

Pensionsskulden redovisas så att pensionsförmån som intjänats från och med 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen.

Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Värdering av kortfristiga placeringar har gjorts till marknadsvärde.

Komponentavskrivningar har införts från 2015. Det som fanns innan 2015 har gått igenom och utifrån väsentlighet så låg anläggningarna rätt när det gäller komponenter och avskrivningstider, så någon justering på detta har inte gjorts.

Avskrivningstider för materiella anläggningstillgångar är:

Verksamhetsfastigheter 5 år	Fordon 5 år	Investeringsbidrag 10år	Inventarier 3 år
Verksamhetsfastigheter 10 år	Fordon 7 år	Investeringsbidrag 20år	Inventarier 4 år
Verksamhetsfastigheter 20 år	Fordon 10 år		Inventarier 5 år
Verksamhetsfastigheter 28 år	Fordon 15 år		Inventarier 10 år

Verksamhetsfastigheter 33 år	Fordon 20 år		
Verksamhetsfastigheter 50 år	Fordon 25 år		

Not 2 Verksamhetens intäkter

	2023	2022
Kommunbidrag	167 033 000	108 971 065
Driftbidrag från Staten	406 422	492 771
Övriga taxor och avgifter	47 583 976	13 730 089
Försäljning av verksamhet	3 246 744	4 535 775
Övriga intäkter	380 297	345 397
	218 650 439	128 075 097

Not 3 Verksamhetens kostnader

	2023	2022
Arvoden. Löner och sociala avgifter, personalförsäkringar	137 083 305	79 004 750
Pensionskostnader	17 685 000	7 174 934
Material,entreprenad,konsulter,bidrag och transfereringar	324 963	677 118
Bränsle, energi och vatten	420 968	1 275 843
Lokal- och markhyror	18 860 853	6 518 502
Övriga tjänster	5 850 939	6 015 837
Övriga kostnader	28 858 675	16 106 054
Summa verksamhetens kostnader	209 084 703	116 773 037

Total kostnad för räkenskapsrevision för år 2023 är 60tkr och för år 2022 är det 50tkr.

Not 4 Avskrivningar

	2023	2022
Avskrivning byggnader och anläggningar	528 183	917 928
Avskrivning maskiner, inventarier och fordon	8 777 570	4 862 992
Nedskrivningar	0	13 322
Summa avskrivningar	9 305 753	5 794 242

Not 5 Medlemsbidrag

	2023	2022
Skövde	39 453 000	40 783 439
Tibro	8 051 000	7 648 427
Hjo	7 483 000	7 640 343
Karlsborg	6 715 000	7 631 099
Mariestad	28 078 000	28 591 403
Töreboda	7 516 000	7 640 143
Gullspång	9 204 000	9 036 211
Essunga	6 214 000	
Grästorp	6 197 000	
Lidköping	35 127 000	
Vara	12 995 000	
Summa medlemsbidrag	167 033 000	108 971 065

Not 6 Finansiella intäkter

	2023	2022
Ränteintäkter	771 152	4 448
Värdepapper resultat	3 301 771	
Övrig finansiella intäkter	338 359	266 561
Summa finansiella intäkter	4 411 282	271 009

Not 7 Finansiella kostnader

	2023	2022
Räntekostnader	0	-625
Övriga finansiella kostnader	-99 955	-8 707
Värdepapper resultat		-5 077 046
Summa finansiella kostnader	-99 955	-5 086 378

Not 8 Mark och byggnader

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	7 218 965	40 365 665
Investeringar	152 868	448 017
Försäljningar/utrangeringar		-33 201 089

Omklassificeringar		-368 028
Utrangeringar		-25 600
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	7 371 833	7 218 965
Ingående avskrivningar	-5 452 767	-28 347 010
Försäljningar/utrangeringar		23 813 015
Årets avskrivningar	-528 183	-918 772
Utgående ackumulerade avskrivningar	-5 980 950	-5 452 767
Ingående nedskrivningar	13 122	
Försäljningar/utrangeringar		0
Årets nedskrivningar		13 122
Utgående ackumulerade nedskrivningar	13 122	13 122
Utgående redovisat värde	1 404 005	1 779 320
Bokfört värde byggnader	1 404 005	1 779 320
Bokfört värde mark		0
	1 404 005	1 779 320

Not 9 Maskiner, inventarier, bilar och transportmedel

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	98 849 970	92 525 122
Investeringar	36 635 710	5 994 718
Omklassificeringar		368 028
		-37 898
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	135 485 680	98 849 970
Ingående avskrivningar	-57 807 651	-52 944 660
Årets avskrivningar	-8 777 570	-4 863 657
Utrangeringar		665
Utgående ackumulerade avskrivningar	-66 585 221	-57 807 652
Ingående uppskrivningar	0	
Utgående ackumulerade uppskrivningar	0	
Utgående redovisat värde	68 900 459	41 042 318

Not 10 Fordringar

	2023-12-31	2022-12-31
Kundfordringar	52 130 940	2 954 343
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	7 529 711	2 206 165

Skolmåltidskuponger	7 400	19 450
Övriga kortfristiga fordringar	5 908 037	5 036 665
Summa fordringar	65 575 750	10 216 623

Not 11 Kortfristiga placeringar

	Anskaffn värde	Bokfört värde	Marknads- värde
Fonder	26 790 769	30 332 798	30 332 798
	26 790 769	30 332 798	30 332 798

Not 12 Kassa och bank

	2023-12-31	2022-12-31
Bank	26 422 680	19 991 394
Summa Kassa och Bank	26 422 680	19 991 394

Not 13 Avsättningar för pensioner

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående avsättning	35 280 000	35 801 000
Pensionsutbetalningar	-2 136 000	-2 232 000
Nyintjänad pension	4 581 000	1 875 000
Ränte- och basbeloppsuppräknningar	2 774 000	710 000
Förändring löneskatt	1 002 000	-102 000
Övrigt	-1 088 048	-772 000
Utgående avsättning	40 412 952	35 280 000

Not 14 Långfristiga skulder

	2023-12-31	2022-12-31
Skuld investeringsbidrag	3 198 488	2 435 869
Akkumulerade upplösta investeringsbidrag	-1 905 730	-1 542 033
Summa långfristiga skulder	1 292 758	893 836

Not 15 Kortfristiga skulder

	2023-12-31	2022-12-31
Leverantörsskulder	10 954 459	5 302 920

Löneskulder inkl. semesterlöner	13 880 030	8 563 731
Övriga kortfristiga skulder	4 948 667	3 928 052
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	53 692 540	5 197 764
Summa kortfristiga skulder	83 475 696	22 992 467

Not 16 Justering för poster som inte ingår i kassaflödet

	2023-12-31	2022-12-31
Upplösning investeringsbidrag	-363 697	-211 257
Orealiserade vinster värdepapper	-3 540 175	4 819 192
Förlust försäljning fastighet	0	50 702
	-3 903 872	4 658 637

7 Investeringsredovisning (belopp i tkr)

För principer över hur investeringsredovisningen är framtagen gå till tilläggsupplysningar och not 1 om redovisnings- och värderingsprinciper. Investeringarna nedan är gjorda i materiella anläggningstillgångar. Jämförelsen är gjord utifrån att budgeten är jämnt fördelad över året för investeringar.

Projekt	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse	Utfall 2022
Fastigheter	2 100	227	-1 873	
Fordon	15 000	11 003	-3 997	5 872
Inventarier	800	2 262	1 462	452
IT-stöd förebyggande	100		-100	
Rakel	450	53	-397	80
RS-nätet	570		-570	
Överlåtelse maskiner och inventarier Räddningstjänsten Västra Skaraborg		22 481		
Summa nettoinvesteringar	19 020	36 026	-5 475	6 404

8 Driftredovisning

	Budget	Utfall	Utfall	Avvikelse
Driftredovisning (beloppen är i tkr)	2023	2023	2022	budget
				2023
Verksamhetens intäkter	26 095	51 617	19 104	19 382
Verksamhetens kostnader	-182 424	-209 085	-116 063	-22 821

Avskrivningar	-9 023	-9 306	-5 794	-283
Medlemsbidrag	167 033	167 033	108 971	
Finansiella intäkter		871	4	4 411
Finansiella kostnader	-1 095	-100	-711	-1 778
Värdepapper resultat		3 540	-4 819	
Summa	586	4 571	692	-1 089

9 Verksamheterna

9.1 Stab/Admin

Stab/Admin är ett verksamhetsstöd till alla avdelningar inom Räddningstjänsten Skaraborg. Inom enheten finns ekonomiadministratör, personaladministratör, förbundssekreterare och två administratörer. Arbetet leds av Stabschef. Räddningstjänsten Skaraborg köper även tjänster som HR-partner (50%), controller (30%) och IT (100%) av Skövde kommun.

I augusti 2023 minskade den köpta tjänsten av HR-partner från Skövde kommun till 50%.

I november 2023 gick en av administratörerna i pension och tjänsten ersätts av ny medarbetare i början på 2024. Det kommer innebära att fördelningen av arbetsuppgifter förändras och utgöra bättre redundans vid frånvaro inom områdena ekonomi-/och personaladministration.

Under 2023 har arbetet med utökning av förbundet betytt förändringar i både arbete och processer även för enhet Stab/Admin.

- Nytt personalsystem att sätta sig in i för både chefer och medarbetare från den västra sidan under 2023.
- Arbete med implementering av nytt ekonomisystem från och med januari 2024.
- Översyn och implementering av ny budgetprocess för att möta medlemskommunernas budgethantering.
- Ny Direktion och nya ledamöter från och med 2023.
- Implementering av nya medlemskommuner till 2023.
- Översyn av förbundets styrande och stödjande dokument.
- Implementering av intranät och ny hemsida.

9.2 Avdelning Skydd mot olyckor

Avdelning Skydd mot olyckor påverkades mycket av bildandet av det nya förbundet då avdelningen i samband med detta utökades med ungefär en tredjedel, både vad gäller verksamhet och antal medarbetare. Året har präglats av arbetet med att komma i gång med den nya avdelningen och dess organisation. Utöver detta har nya förutsättningar gällande dygnsvila i Allmänna bestämmelser, som träder i kraft för räddningstjänsten 2024-02-01, haft stor påverkan på avdelningens verksamhet och avdelningens medarbetare under året. Mycket tid och kraft har också lagts på planering av personal, framför allt inför semesterperioden, för att säkerställa bemanningen under sommaren och hantera konsekvenserna av en mycket stor frånvaro under sommaren. Frånvaron under semesterperioden för annan frånvaro än semester, framförallt föräldradighet, har ökat från år till år och var under sommaren 2023 på den högsta nivån hittills.

Tabell 1: Nyckeltal som beskriver avdelningens medarbetar- och chefssammansättning [procentuell andel].

Antal anställda (fasta tjänster)	Antal män	Antal kvinnor

97	[100 %]	85	[87,6 %]	12	[12,4 %]
Antal brandmän		Antal män		Antal kvinnor	
63	[100 %]	57	[90,5 %]	6	[9,5 %]

Inom avdelningen finns i slutet av året 97 tillsvidareanställda medarbetare, inkluderat tre överanställningar (*brandmän*) som finansieras av andra medarbetares frånvaro. Av dessa är 12,4 % kvinnor och 87,6 % män. Bland brandmännen utgörs andelen kvinnor av 9,5 % och andelen män av 90,5 %, bland tillsynsför rättare utgörs andelen kvinnor av 40 % och andelen män av 60 %. Bland avdelningens chefer är samtliga män. Utöver de tillsvidareanställda medarbetarna är avdelningen kontinuerligt beroende av ca 10-15 timanställda och vikarier för att bedriva den operativa uttryckningsverksamheten, flera av dessa kommer från förbundets RiB organisation. Medarbetargruppen inom enhet samhällsskydd är avdelningens enda jämställda grupp då jämställdhet uppnås vid en fördelning på 40/60 eller jämnare.

Tabell 2: Nyckeltal som beskriver avdelningens medarbetar- och chefsammansättning [procentuell andel].

Antal tillsynsför rättare	Antal män	Antal kvinnor
15	9	6
[100 %]	[60 %]	[40 %]
Antal chefer	Antal män	Antal kvinnor
19	19	0
[100 %]	[100 %]	[0 %]

Resultat

I början av året har en ny riktlinje gällande fysisk arbetsförmåga implementerats inom verksamheten. Till riktlinjen har ett arbetsgruppsarbete genomförts under året för att dels ta fram en arbetsrelaterad bana. Den arbetsrelaterade banan blev klar i slutet av året. Allt är delat i en modell för att skapa goda förutsättningar för medarbetarna att upprätthålla en tillräcklig fysisk förmåga för arbetsuppgifterna.

Under slutet av föregående år beslutades om förändringar gällande dygnsvila i regelverket Allmänna bestämmelser, AB, för att anpassa regelverket efter regler inom EU. Vilken påverkan förändringarna skulle få har klargjorts under året. Under året har ett arbetsgruppsarbete bedrivits inom förbundet, med flera medverkande medarbetare från avdelningen, för att analysera de nya reglerna och implementera dem inom verksamheten. Förändringarna gällande dygnsvila kommer påverka medarbetare och verksamhet i stor utsträckning. Det har under perioden funnits, och finns fortfarande, en stor oro bland medarbetarna gällande den framtida förläggningen av arbetstiden och vilken påverkan den får på den enskilde medarbetaren och dennes liv utanför arbetet.

Den förebyggande verksamheten inom avdelningen har varit något begränsad under året av olika anledningar framför allt kopplade till anpassningar till ny organisation, fortsatt arbete för att anpassa verksamheten till de nya föreskrifter som reglerar tillsyn enligt lag om skydd mot olyckor samt för att flera nya medarbetare har introducerats i verksamheten. Under hösten föregående år rekryterades flera medarbetare, både internt och externt, som saknade formell utbildning för att få utföra tillsyn. Dessa medarbetare har under perioden genomgått utbildning och introducerats i verksamheten och utgör nu ett välkommet tillskott till avdelningens tillsynskapacitet. För att anpassa verksamheten ytterligare till de nya kraven gällande tillsyn har Direktionen under året fattat beslut om att tillskjuta medel för att rekrytera ytterligare medarbetare till verksamheten, två medarbetare 2024 och två medarbetare 2025. De nya medarbetarna bedöms, då tillsynsverksamheten är intäktsfinansierad, möjliggöra rekrytering av ytterligare två medarbetare 2026 och två medarbetare 2027, totalt åtta medarbetare på en fyraårsperiod.

Tabell 3: Nyckeltal i form av resultat för perioden.

Egensotning	Tillsyner LSO totalt	Tillsyn LSO verks.	Tillsyn badplatser	Tillsyn LBE totalt	Övningstid/person
57	174	62	112	7	226 tim

Resultatet gällande delar av verksamheten fortsätter att vara lågt under året, bland annat tillsynsverksamheten där det genomförts 59 tillsyner, av verksamheter, enligt lag om skydd mot olyckor 2 kap. 2 §, 7 tillsyner enligt lag om brandfarliga och explosiva varor och 3 tillsyner av farlig verksamhet enligt lag om skydd mot olyckor 2 kap. 4 §. Övriga ärenden, exempelvis tillstånd enligt lag om brandfarliga och explosiva varor, egenotning, olika typer av yttranden med mera, har hanterats kontinuerligt på en normal nivå. Antalet operativa händelser som avdelningens uttryckande del hanterat under perioden ligger på en normal nivå och uppgår till 1 292 händelser, varav 686 händelser för Skövde, 253 händelser för Lidköping och 353 händelser för Mariestad.

Tabell 4: Nyckeltal i form av resultat för perioden.

Yttranden totalt	Yttrande plan/bygg	Yttrande polis	Yttrande servering	Yttrande miljöbalk
1 117	409	590	102	16
Sakkunnighetsutlåtande	Olycksutredningar	Tillstånd LBE	Tillstånd brandfarlig v.	Tillstånd explosiv v.
19	1	90	78	12

Under året har arbetet med att utveckla framför allt första linjens chefer, dvs. styrkeledare men även övriga chefer inom avdelningen, fortsatt. Dock har det gjorts i begränsad omfattning med hänsyn till den nya organisationen och implementeringen av denna. Delar i denna utveckling syftar bland annat till att öka medvetenheten om normer, bemötande och likabehandling samt att öka medvetenheten om jämlikt och jämställt bemötande. Avdelningschefen samt två av avdelningens enhetschefer har under året genomgått ledarskapsutbildningar för respektive funktion.

Tabell 5: Nyckeltal i form av resultat för perioden. (Händelser gäller 253-2010, 253-4010 respektive 253-3010)

Händelser totalt	Händelser Skövde	Händelser Lidköping	Händelser Mariestad
1 292	686	253	353
Händelsetid totalt	Händelsetid Skövde	Händelsetid Lidköping	Händelsetid Mariestad
989 tim	568 tim	160 tim	261 tim
Tid/händelse totalt (medel)	Tid/händelse Skövde (medel)	Tid/händelse Lidköping (medel)	Tid/händelse Mariestad (medel)
46 min	50 min	38 min	44 min

Samhället har en hög förväntan på räddningstjänstens kapacitet att bistå med hjälp vid olika händelser, framför allt vid bränder. De operativa resurserna inom avdelningen, i Skövde, Lidköping och Mariestad, har inte fullt ut den kapacitet som behövs för att hantera bränder i byggnader på ett effektivt sätt som motsvarar samhällets förväntningar. Samhället förväntar sig att räddningstjänsten i större tätorter, som Skövde, Lidköping och Mariestad, ska kunna genomföra livräddning eller invändig brandsläckning genom rökdykning parallellt med livräddning från höjdfordon (gäller *ej Lidköping*) eller parallellt med vattentransport i tankbil. Dagens bemanning med en styrkeledare och fyra brandmän krävs för att kunna genomföra rökdykning som uppfyller kraven i styrande regelverk, vilket är det som normalt måste prioriteras. Det finns idag inte tillräckligt med resurser för att genomföra fler åtgärder utöver rökdykning förrän förstärkande styrkor anländer till platsen, vilket kan ta tid. Genomförs rökdykning finns inte resurser för att i ett tidigt skede säkerställa vattentillgång genom tankbilar eller för att genomföra livräddning via höjdfordon. För Skövdes del har Skövde kommun under året tagit beslut om att tillskjuta förbundet ekonomiska medel för att utöka den operativa styrkan i Skövde med en medarbetare från 2024-01-01, vilket är mycket välkommet och ett första steg mot rätt dimensionerad utryckningsstyrka i Skövde.

Räddningstjänsten har under de senaste åren haft en hög och, från år till år, ökande frånvaro under semesterperioden för annan frånvaro än semester. Många medarbetare väljer att ta ut föräldraledighet i anslutning till sin ordinarie semester under semesterperioden, framförallt om semestern är förlagd till juni eller augusti väljer medarbetarna att ta ut föräldraledighet i juli. Att medarbetare väljer att ta ut föräldraledighet är positivt, speciellt i en verksamhet, som idag är mansdominerad, mot bakgrund att det i samhället fortfarande är så att kvinnor tar ut mer föräldraledighet än män. Den höga frånvaron generellt under semesterperioden ger en negativ påverkan på förbundets förmåga som måste hanteras.

Under sommaren 2023 hade förbundet ett stort uttag av föräldraledighet under semesterperioden med följden att det var svårt att få ihop bemanningen under perioden på ett sådant sätt att vår grundläggande förmåga upprätthölls kontinuerligt. Med många olika typer av lösningar och stor hjälp av medarbetare från både heltidsorganisationen och RiB-organisationen lyckades vi ändå klara bemanningen, dock med vissa begränsningar. Under sommaren 2023 arbetades som exempel totalt 70 extrapass fördelat på 5 extrapass i juni, 43 extrapass i juli och 22 extrapass i augusti. En heltidstjänst består av 12 arbetspass på en fyraveckorsperiod. I förbundet fanns sommaren 2023 olika scheman i Skövde och Mariestad (*delat dygn med dygn på helger*) respektive Lidköping (*dygn kontinuerligt*) med likvärdig påverkan så lösningen på problemet är inte i förstahand schemarelaterad utan framförallt kopplad till den höga frånvaron.

Analys

Det kan konstateras att organisationens myndighetsutövning gällande tillsyn inte ännu når upp till den kapacitet att utföra tillsyner som krävs. Antalet genomförda tillsyner ligger fortsatt under det antal som behöver göras för att följa de lagar och föreskrifter som styr verksamheten. Samtidigt kan det konstateras att de tillsyner som genomförs ger ett positivt resultat med ett förbättrat brandskydd respektive en förbättrad hantering av brandfarliga och/eller explosiva varor, vilket är positivt för samhället. Den tillsynsverksamhet som bedrivs har, på grund av resursbrist, fått prioriteras så att den genomförs där den ger mest nytta för samhället, därför har prioritering i huvudsak skett av tillsyn enligt lag om skydd mot olyckor 2 kap. 2 §.

Det kan konstateras att de operativa resurserna inom avdelningen, i Skövde, Lidköping och Mariestad, inte fullt ut har den bemanning som krävs för att hantera de uppdrag som åligger resurserna. Styrkan i Skövde får, som beskrivet ovan, utökade resurser från 2024-01-01, vilket är mycket välkommet och ett första steg mot rätt dimensionerad utryckningsstyrka i Skövde. Styrkornas uppbyggnad med en styrkeledare och fyra brandmän (*fem brandmän i Skövde från 2024*) medför begränsningar i kapacitet då det med nuvarande organisering inte är möjligt att utföra livräddning eller invändig brandsläckning genom rökdykning parallellt med livräddning från höjdfordon eller parallellt med vattentransport i tankbil. Skövde har något bättre förutsättningar för detta med den utökande bemanningen från 2024 men trots detta inte fullt ut den kapacitet som krävs. Det kan också konstateras att en utökning av de operativa resurserna inom avdelningen skulle få andra positiva effekter både för organisationen och berörd kommun som ex;

- möjlighet att ha kvar en god förmåga för livräddning med höjdfordon även vid andra händelser som inte kräver full bemanning,
- möjlighet att bli effektivare och säkrare vid hantering av trafikolyckor med behov av losstagnation genom att skapa fler roller i arbetet,
- ökade förutsättningar att uppnå mål i handlingsprogrammet om att räddningstjänstens insatser ska vara effektiva och kontinuerligt bli effektivare,
- ökade förutsättningar att bedriva annan verksamhet som bedrivs under dagtidsveckan,
- utökning av den operativa styrkan medför att kommunen kan tillämpa ett utglesat brandpostnät i stora delar av kommunen och genom detta spara pengar.

Den höga och ökande frånvaron under semesterperioden är svår för räddningstjänsten att hantera då det inte går att upprätthålla förbundets förmåga fullt ut med vikarier. Medarbetarna behöver ha vissa grundkompetenser för att vi ska kunna utföra vårt uppdrag och ex. köra våra fordon som vikarier inte har eller har förutsättningar att få med rimliga förutsättningar. Det är dessutom svårt att hitta tillräckligt med vikarier. Kombinerad andelen medarbetare som har möjlighet att ta ut föräldraledighet (ca 50 % och ökande) med att 33 % av medarbetarna har semester respektive månad under semesterperioden, juni-augusti, är det tydligt att påverkan på verksamheten blir stor.

Möjligheten att arbeta extra på annan schemarad än sin ordinarie blir i princip omöjligt med de nya reglerna gällande dygnsvila. Detta innebär att extrapass inte kan tillämpas i framtiden. Det blir också svårare att använda övertid för annat än oförutsedda händelser då det också innebär arbete på annan schemarad.

Det finns inte en generell lösning eller några enkla lösningar för att hantera de rådande förutsättningarna utan vi behöver hitta flera olika dellösningar som tillsammans ger oss de förutsättningar vi behöver för att upprätthålla vår förmåga för framtiden och framförallt kommande somrar. Det som kan konstateras är att det behöver vidtas åtgärder för att säkerställa heltidsstyrkornas förmåga under semesterperioden samtidigt som våra medarbetare har möjlighet att nyttja sin rätt till exempelvis föräldraledighet. Rådande läge gällande beskriven frånvaro är redan är kostnadsdrivande och kommer för de kommande åren med stor sannolikhet bli ytterligare kostnadsdrivande.

Slutsatser

Den tillsynsverksamhet som bedrivs är bra och ger ett bra resultat dock saknas resurser för att genomföra tillräckligt många tillsyner varje år. Detta medför ett sämre brandskydd i samhället och att räddningstjänsten inte hinner tillsyna de tillsynsobjekt som behöver tillsynas varje år. Direktionens beslut om att tillskjuta pengar till förbundet för rekrytering av ytterligare medarbetare till verksamheten är mycket positivt och kommer på fyra års sikt skapa den förmåga som, just nu, bedöms krävas för att bedriva tillsynsverksamheten enligt gällande regelverk idag.

Det finns ett stort behov att utöka de operativa resurserna i Skövde, Lidköping och Mariestad för att de ska ha de förmågor som samhället förväntar sig vid ex. en brand. Behovet av utökning finns i samtliga orter och bör uppgå till en utökning med två brandmän i respektive ort. Skövde kommuns beslut att tillskjuta förbundet ekonomiska medel för att utöka den operativa styrkan i Skövde med en medarbetare är mycket välkommet och ett första steg mot rätt dimensionerad utryckningsstyrka i Skövde.

Det är viktigt att beakta de förutsättningar som ligger till grund för den höga frånvaron under sommaren och att vidta åtgärder för att skapa förutsättningar för att möjliggöra frånvaron utan påverkan på verksamhetens förmåga. Åtgärder måste identifieras och implementeras för att möjliggöra den frånvaro som sker, under framför allt sommarperioden, utan att verksamhetens förmåga påverkas negativt. Dessa åtgärder kommer med stor sannolikhet leda till ökade kostnader.

9.3 Avdelning Larm och ledning

Avdelning Larm- och ledning består av enheterna Ledningscentral och Trygghetscentral.

Enhet Ledningscentral är den enhet som hanterar verksamheten enligt LSO, där alltså vårt ledningssystem ingår. Det som varit fokus inom enhet ledningscentral senaste tiden är att skapa en ny ledningsdoktrin för RS som i stort utgår från den som gällde för RÖS/RVS gemensamma ledningssystem. Därutöver har ett större arbete genomförts tillsammans med övriga ledningssystem inom Räddningsregion Västra Götaland för att skapa en, till stora delar, gemensam instruktion för stabsarbete. RS har varit mycket tongivande i detta arbete. Utöver detta så har riktlinjen för räddningstjänst under höjd beredskap med tillhörande bilagor reviderats för att stämma med aktuell omvärldsanalys samt det utökade förbundet.

Inom Räddningstjänsten Skaraborg ses nu övningsverksamheten över. Som en del av detta har en långsiktig plan för utbildning och övning upprättats för vakthavande befäl. Denna skall nu fortsatt utvecklas för att kunna implementeras för övriga befälsfunktioner.

Stort fokus har under året varit Räddningstjänst under höjd beredskap (RUHB). Svårigheten med att planera för detta är avsaknaden av styrningar och planeringsförutsättningar. Därtill kan nämnas att inga ekonomiska medel tillskjutits för att återta förmågor. Detta kommer fortsatt vara en stor utmaning för RS som organisation.

MSB inledde i våras tillsynen av landets samtliga 18 ledningssystem. Initialt har RS fått svara på ett antal frågor kring hur ledningssystemet är uppbyggt och dimensionerat. Nästa steg i tillsynen som är MSB:s återkoppling var utlovad till oktober men kommer istället bli i januari 2024. Därefter vet vi mer vad statens syn på ledningssystem är och om RS behöver göra justeringar i sitt ledningssystem.

Under året har enheten varit en aktiv del i arbetet med arbetstidens förläggning. Inom ramen för detta arbete har identifierats risker med att nuvarande med att nuvarande bemanning kan komma att visa sig vara något underdimensionerad. Detta bland annat på grund av att det avlösarsystem som funnits i många år blir mindre tillgängligt.

Rent kvantitativt blir det från och med årsskiftet 2022/2023 ett nytt sätt att redovisa antalet händelser eftersom förbundet utökades då. Redovisningen kommer utgå från RS såsom det ser ut nu och som jämförelse kommer endast resonemang föras utifrån de mätningar som tidigare gjorts inom RÖS och RVS. Eftersom händelsetyperna tidigare redovisades lite olika mellan RÖS och RVS så blir det svårt att hitta en tydlig redovisningsmodell som blir överblickbar. För ytterligare detaljer kring händelser per kommun eller stationsområde hänvisas till enhet Larmcentral.

Olyckstyper	2023
Brand i byggnad	191
Brand, ej i byggnad	264
Trafikolycka	290
Utsläpp, farligt ämne	67
Drunkning/Tillbud	9
Automatiskt brandlarm	940
IVPA (i väntan på ambulans)	232
Övriga olyckstyper	388
Totalt	2381

Medlyssning där utryckning inte behövdes	2023
Händelser där VB fattar beslut – ej utryckning	1116

Fördelning personskador	2023
Avtransporterade	120
Omkomna	8

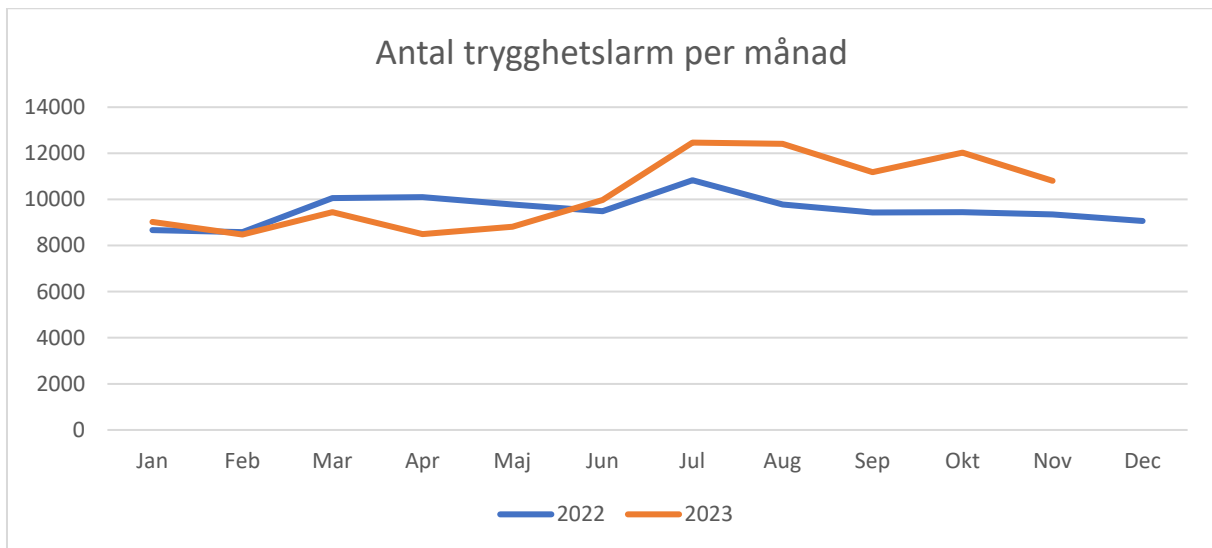
Händelser med omkomna

Datum	Adress	Händelse	Antal
1/1	E 20 Mariestad	Trafikolycka	1
9/1	Väg 49 Lidköping	Trafikolycka	1
4/6	Väg 2504 Nossebro	Trafikolycka	1
14/6	Väg 195 Hjo	Trafikolycka Mc	1
1/7	Resecentrum Skövde	Järnväg	1
24/9	Väg 202 Forsvik	Trafikolycka MC	1
17/10	Väg 3014 Greby	Trafikolycka	1
27/11	Gullspång	Brand i byggnad	1

Enhet Trygghetscentral är den enhet som hanterar trygghetslarm med mera i Trygghetscentralen vid brandstationen i Lidköping. Här har verksamheten präglats av att förfinas och utveckla redan befintlig verksamhet men också att börja blicka framåt. Enhetschefen har skapat en målbild, inte bara för vår egen trygghetscentral, utan även för hur alla kommuner i Skaraborg skulle kunna samverka mellan flera trygghetscentraler och då också bli redundanta för varandra. Stort fokus ligger på digitalisering av verksamhet men också på hur vi kan samverka i fler frågor tillsammans med våra medlemskommuner, i första hand i område väst.

Antalet trygghetslarm per månad minskade något under de inledande månaderna men ökade i stället under den senare halvan jämfört med föregående år. Fixarbrandis, som även ligger placerad under Trygghetscentralen och utför fixaruppdrag i Lidköping, ökade antalet uppdrag med ca 20% jämfört med 2022 och börjar närma sig nivåer innan pandemin. Sett till numerären innebär det ungefär ett hundratal fixaruppdrag i snitt per månad under 2023. Nya avtal har tagits fram och ersatt de tidigare avtalen med kommunerna som överläts från RVS till RS. I samband med detta har även debiteringsmodellen mot de anslutna kommunerna Vara, Essunga och Grästorp bytt från en klumpsumma till ett pris per anslutet larm eller brukare.

Diskussioner har inletts med Mariestads kommun i syfte att reda i förutsättningarna för att eventuellt etablera en liknande verksamhet där. Trygghetscentralen är främst ett stöd i diskussionerna. Arbetet leds av Mariestads kommun.

9.4 Avdelning Drift- och utbildning

Driftenheten

För att den skadeavhjälpare verksamheten inom räddningstjänsten skall kunna fullgöra sina uppgifter krävs ett väl fungerande system för drift och underhåll. Kontroll och uppföljning av funktionssäkerheten hos fordon och materiel sker i huvudsak genom regelbundna vecko-, månads- och årskontroller med funktionsprover och besiktningar. Arbetet sker i huvudsak i egen regi med egen personal, men i vissa fall där krav på annan kompetens gäller, anlitas auktoriserade företag enligt gällande tidsintervaller och normer. Service och reparationer av fordon och materiel sker kontinuerligt där behov uppstår. Vid större insatser har driftenheten en viktig roll att fylla när det gäller att skapa uthållighet genom materielförsörjning och akuta reparationer av fordon och materiel. I räddningstjänsten Skaraborg kan behovet av driftpersonal vid insatser bli så frekvent att en beredskapsfunktion kommer att utredas.

Året startade med att räddningstjänsten Skaraborg bildades och vi blev ett större räddningstjänstförbund. Detta innebar bland annat att två driftenheter blev en och personalstyrkan ökade från fem personal till åtta. Enheten har under första halvåret haft fokus på att lära känna varandra inom enheten. Då det är ett nytt, större, geografiskt område så har vi även besökt varandra där vi även gått igenom våra olika rutiner gällande drift och underhåll på de olika brandstationerna. Vi har försökt lära av varandra och tagit det bästa från två organisationer.

En process med framtagandet av ny logotype har genomförts och därefter påbörjades ett stort arbete med att märka om fordon, byta skyltar på fastigheter och märka om kläder. Under året har också uppfräschning av lokaler skett med bland annat nya möbler och anpassning av kontor främst på stationerna i Lidköping, Mariestad och Skövde. Ny mötes- och visualiseringsteknik har installerats i lektionssalar, stabsutrymmen och konferensrum på våra heltidsstationer. En ny släckbil är levererad och tagen i tjänst under hösten med placering i Skövde. Fordonsgruppen tillsammans med driftenheten har på ett mycket bra sätt utrustat den nya bilen. Hovastationen har fått Skövdes tidigare släckbil och Mariestads deltid kommer att överta Hovas släckbil under början av 2024. En begagnad tungräddningsbil har köpts till Mariestad under hösten. Förbundet har även köpt in två begagnade släckbilar där den ena placerades i Järpås och den andra på övningsfältet Hasslum. Två personbilar är köpta in och placerats i Skövde. En servicebil är inköpt och den gamla flyttades då över till Lidköpings brandskyddstekniker. En ny räddningsbåt till brandstationen i Mariestad är upphandlad och levererad under hösten.

Förbundet har under året skänkt två släckbilar till Ukraina genom ett samarbete med Rotary Sverige.

Utbildningsenheten

Under 2023 har arbetet inriktats med att forma enheten och dess uppdrag påbörjats och rekryteringar till enheten har genomförts. Enheten består i dagsläget av en enhetschef samt 8 medarbetare. Enheten arbetar med förbundets utbildning och övningsverksamhet samt extern utbildning. Inom enheten bedrivs även utvecklingsprojekt kopplat mot metod och teknik.

Arbetet framåt handlar fortsatt om att skapa en gemensam struktur genom en utbildningsplan för vår övnings och utbildningsverksamhet för såväl intern som extern utbildning.

Enheten har också påbörjat analysera vilket utbildningsbehov organisationen har kopplat till förmåga och uppdrag inom räddningstjänst under höjd beredskap. Dialog med myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har förts tillsammans med Skövde kommun huruvida Hasslum kan vara en utbildningsplats för att möta detta behov.

Under året har bland annat följande utbildning- och övningsaktiviteter genomförts:

- Tema räddning – övningar med inriktning mot olika typer av uppdrag och i aktuellt fall mot räddning. Vid årets övningar övades bland annat trafikolycka, uppsättning av person i svår belägenhet.
- Tema Brand – övningar med inriktning mot ämnesområde och typolycka brand. Vid årets temaövningar så fokuserades funktionsrollen som Rökdykarledare. Alla övningar syftar till att säkerställa individen, gruppen och organisationens operativa förmåga.
- AOSP- Personal från enhet Utbildning samt Op enhet H gick under början på året en instruktörsutbildning i AOSP (Akut omhändertagande av självmordsnära person) Under våren har utbildningar genomförts för personal inom Op enhet H. Målbilden är fortsatt att samtlig operativ personal inom RS skall ha genomgått denna utbildning.
- Hasslumsdagar 2023 – heldagsövningar för samtliga hel- och deltidsskift i RS. Övningsdagen består av flertalet momentövningar och insatsövningar. Innehållet var bland annat insats mot farliga ämnen, brand i byggnad samt trafikolycka. Hasslumsdagarna genomförs gemensamt med flertalet närliggande räddningstjänster på övningsfältet Hasslum.
- Befälsutvecklingsdagar – i syfte att vidareutveckla våra olika befälsnivåer så har under året bedrivits 2 dagar för förbundets olika ledningsfunktioner (L2-L5) Innehållet har varit bland annat RUHB (Räddningstjänst under höjd beredskap), Erfarenhetsåterföring från genomförda insatser samt även de första delarna av den stabsutbildning som skall genomföras. Medverkande vid denna första del av stabsutbildningen var även medlemskommunernas säkerhetssamordnare/-chefer. Vidare så har fokusområden under dessa övningar varit restvärdesräddning.
- Ledningsteamutvecklingsdag har genomförts under 5 torsdagar på Volvo Powertrain i Skövde. Dessa dagar syftar till att stärka ledningsteamet och dess olika funktioner. Under dagen genomfördes besök och orientering av verksamheten samt en kaderövning bedrevs.
- Grundutbildning för deltidspersonal (GuRIB) – Två kurser på 4 veckor med totalt 30 deltagare har genomförts. Kursen är första delen i utbildningen till deltidsbrandman och efter genomförd kurs har man kompetens för att gå i tjänst. Deltagare från 5 olika räddningstjänster har genomfört kursen.
- Övning Aurora - Under v17 så deltog RS med personal i Övningen Aurora. Detta var en lokal övningsserie där vi tillsammans med Skövde Kommun, Polis, Ambulanssjukvården samt Försvarmakten genomförde en rad olika övningar. Scenarierna bedrevs delvis mot olika objekt i Skövde Kommun men även vid Hasslum
- Introduktionsutbildning Semestervik Op enhet H – Under v22 så genomfördes en introduktionsutbildning för våra nya kollegor som under sommaren kommer att tjänstgöra i skift. Veckan innehöll en rad olika moment och aktiviteter som syftar till att ge kunskap inför sommaren.
- Större samverkansövningar har också genomförts tillsammans med FM, ambulansen och Polisen på Såtenäs flygflottilj. Scenariot baserades på en större flygplansolycka där ca 200 personer deltog i övningen.

- Större samverkansövning på Väneren har också genomförts där vi deltog med resurser och personal från enhet utbildning, enhet norr och enhet väst. I övningen deltog förutom ett flertal räddningstjänster runt Väneren bland annat Kustbevakningen, MSB samt en rad andra aktörer. Scenariot utgick ifrån ett större fartygshaveri med ett större oljeutsläpp som följd.
- Externa aktörer – Utöver RS och andra räddningstjänster övar och utbildar sig även andra externa aktörer på övningsfältet Hasslum. Bland annat har övningar genomförts av Frivillig organisationer, Ambulanssjukvården, Försvarmakten etcetera.

9.5 Avdelning RiB/Värn

Under 2023 har arbete lagts på att ensa arbets sätt till att bli en RiB-avdelning. Ett stort arbete har även lagts i område väst på att implementera all lönehantering i Daedalos. Det har även genomförts en rekrytering av nya brandmän till flertalet stationer och den resulterade i 25 nya medarbetare. Rekryteringen av nya brandmän till våra RiB-stationer i förbundet är fortsatt en utmaning, framför allt i mindre orter. Vi ser även utmaningar avseende utbildning till styrkeledare på RiB-stationerna. Anledningar till detta är dels tilldelningen av platser på den av MSB anordnade utbildningen, dels den utökade studietid som det nya utbildningssystemet för ledningspersonal har givit där medarbetare har svårt att vara lediga från sin huvudarbetsgivare. Behovet av antalet utbildningsplatser till våra RiB-stationer förväntas öka de närmsta åren med anledning av personal som avslutar sin anställning och pensionsavgångar.

Under året har vi, tillsammans med Räddningstjänsternas riksorganisation för beredskapsbrandmän (RRB), stått som medarrangör till RRB:s årliga konferens. Konferensen arrangerades under 2 dagar på Billingeus.

10 Framtid

Utökning av förbundet har setts och genomförts som en sammanslagning av två organisationer och därför kommer ett av de allra viktigaste områdena att arbeta vidare med vara att bygga en stark god gemensam organisationskultur med ett tydligt "Vi-perspektiv" samt hög grad av intern samverkan. Detta arbete måste planeras genom flera olika aktiviteter och processer, vara uthålligt och involvera alla delar i organisationen.

Inför 2023 fastställde direktionen flera långsiktiga prioriteringar, vilka vi behöver påminna oss om för att hålla rätt fokus på både vad och hur vi utför vår verksamhet. Det råder stor osäkerhet inom flera områden, där vår förmåga inom säkerhet och ekonomi påverkar vår verksamhet övergripande. Beslut och avtal/överenskommelser som görs på central nivå med krav och förväntan på snabb implementering som till exempel förändringar i pensionssystemet, förändring av arbetstidsavtalet allmänna bestämmelser, löneavtalsförhandlingar och förändringar av särskild pension för brandmän har också stor påverkan på såväl vår verksamhet som ekonomi och kräver hög grad av flexibilitet hos förbundets medlemskommuner.

Att hitta rätt kompetens är en utmaning för i stort sett hela svenska arbetsmarknaden, kommunal räddningstjänst utgör inget undantag. All rekrytering ska också genomföras i ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv. För RS del ligger de största utmaningarna framåt i att rekrytera kompetenser inom områdena brandskyddskontroller, tillsyn/handläggare och en allmän utmaning att rekrytera brandmän till vår deltidsorganisation.

Förbundet äger ett större antal övningsobjekt, de flesta objekten finns på övningsfältet Hasslum i Skövde, men vi har också övningsobjekt i Mariestad och Grästorp. Det finns ett identifierat behov att anlägga en övningsplats med övningsobjekt för att upprätthålla grundläggande förmågor för heltidsstyrkan i Lidköping och deltidsstyrkorna i västra området. Övningsobjekten för brand och olyckor slits hårt och underhållet har dessvärre varit eftersatt sedan en längre tid tillbaka, vilket lett till

att vi har både en relativt stor underhållsskuld och ett ny-/återinvesteringsbehov. En underhållsplan som påvisar årlig kostnad behöver framarbetas. En särskild rapport med underhållsplan och årliga kostnader för detta behöver arbetas fram och fastställas.

Regeringen har fattat beslut om att aktivera civilplikten för bland annat kommunal räddningstjänst. Beslutet innebär att personer som redan har relevant utbildning inom området räddningstjänst kommer kunna omfattas av civilplikt redan från och med den 19 januari 2024. Regeringen har avsatt totalt 60 miljoner kronor för civilplikten under 2024. För 2025 föreslås medlen och därmed också antalet civilpliktiga öka. Återaktivering av civilpliktiga brandmän kommer påverka befintlig verksamhet framåt där det i skrivande stund inte är tydliggjort hur de särskilt avsatta medlen för detta kommer att hanteras och eventuellt fördelas av MSB.

Sammanfattningsvis konstateras att det ligger flera spännande och prövande utmaningar framför oss, där våra medarbetares kompetens, engagemang och förmåga är vårt absolut främsta kapital för att fortsätta lyckas så bra som möjligt i alla våra uppdrag.

Underskrifter

Detta dokument innehåller digitala signaturer, vilka återfinns på sista sidan.

Direktionen för Räddningstjänsten Skaraborg fastställer upprättad årsredovisning för
Räddningstjänsten Skaraborg.

Skövde 2024-02-29

Johan Ask
Ordförande

Anders Bredelius
1:e vice ordförande

Linn Brandström
2:e vice ordförande

Linnea Hultmark
3:e vice ordförande

Räddningstjänsten Skaraborg
010-173 63 00 rtjskaraborg.se

